

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců Mgr. Jana Kašpara a Mgr. Kamila Tojnera v právní věci žalobce: **MUDr. S.A.**, zast. JUDr. Vlastimilem Vondráčkem, advokátem, se sídlem V Jámě 599/6, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 15. 6. 2012 čj. MV-56346-4/VS-20123,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí ministra vnitra ze dne 15. 6. 2012 čj. MV-56346-4/VS-2012 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 8.808 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám JUDr. Vlastimila Vondráčka, advokáta.**

Odůvodnění

Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání rozhodnutí ministra vnitra uvedeného v záhlaví, kterým byl zamítnut jeho rozklad proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 26. 3. 2012 č.j. VS-749/53/2-2008, kterým nebylo vyhověno žádosti žalobce o udělení státního občanství České republiky.

Žalobce v žalobě shrnuje, že splňuje všechny podmínky stanovené v ustanovení § 7 odst. 1 písm. a), písm. c), písm. d) a písm. e) zákona č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o státním občanství). Žalobci nebyla prominuta podmínka uvedená ust. § 7 odst. 1 písm. b) zákona o státním občanství, tedy prokázání toho, že nabytím státního občanství České republiky pozbude dosavadní státní občanství. Správní orgán na straně 5 svého rozhodnutí uvedl pouze obecné úvahy a ani v dalších částech odůvodnění neuvedl, jaké skutečnosti a důkazy provedené ve správním řízení jej vedly k rozhodnutí neprominout výše uvedenou podmínku a rozhodnout, že žádosti o udělení občanství České republiky se nevyhovuje.

Žalobce poukazuje na to, že jeho známí a přátelé pocházející z komunity lidí z Íránu, kteří žijí v České republice, mnohdy i kratší dobu než žalobce, však České občanství obdrželi, ačkoliv také nesplňovali podmínku uvedenou v ust. § 7 odst. 1 písm. b) zákona o státním občanství, a uvádí čtyři konkrétní osoby. Žalobce navrhuje, aby si soud vyžádal rozhodnutí o udělení státního občanství těmto osobám jako důkaz.

Žalobci je jasné, že není právní nárok na udělení občanství, byť žadatel splňuje všechna kritéria stanovená zákonem. K tomu však poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2006 sp.zn. 1 As 22/2005 týkající se přezkumu správního uvážení a uvádí, že napadená rozhodnutí trpí právě vadami, které byly v tomto rozsudku definovány. Žalovaný neuvedl konkrétně, jaká kritéria v rámci své úvahy použil, o jaké důkazní prostředky se opíral a jak tyto důkazy hodnotil. Rozhodnutí není možno přezkoumat ani správním orgánem na základě odvolání (rozkladu) ani soudem či jiným nezávislým orgánem.

Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě pouze stručně uvedl, že v žalobě nejsou uplatněny nové právně významné skutečnosti a námitky oproti těm, které byly uplatněny v rámci správního řízení o rozkladu, proto žalovaný odkazuje na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí.

Ze správního spisu byly zjištěny následující pro rozhodnutí soudu podstatné skutečnosti:

Žalobce dne 9. 8. 2011 podal Ministerstvu vnitra prostřednictvím Krajského úřadu Středočeského kraje žádost o udělení státního občanství České republiky. Současně požádal o prominutí doložení dokladu o propuštění z dosavadního státního svazku, což odůvodnil politickou situací v Íránu a obavami o bezpečnost členů své rodiny v Íránu a z ohrožení jejich životů ze strany íránské vlády v případě žádosti o ukončení státního svazku.

Dne 26. 3. 2012 vydalo Ministerstvo vnitra rozhodnutí č.j. VS-749/53/2-2008, kterým žádosti žalobce o udělení státního občanství České republiky nevyhovělo. V odůvodnění tohoto rozhodnutí Ministerstvo vnitra uvedlo, že žalobce splňuje podmínky pro udělení státního občanství uvedené v § 7 odst. 1 písm. a), písm. c), písm. d) a písm. e) zákona o státním občanství. Dále uvedlo, že žalobce nesplnil podmínku pozbytí dosavadního státního občanství stanovenou v § 7 odst. 1 písm. b) zákona o státní občanství. Ministerstvo vnitra uvedlo, že po pečlivém posouzení všech důkazů provedených ve správním řízení o žádosti jmenovaného a po komplexním zvážení veškerých podkladů pro vydání rozhodnutí dospělo k závěru, že žalobci splnění podmínky stanovené v § 7 odst. 1 písm. b) zákona o státní občanství nepromíne a jeho žádosti o udělení českého státního občanství nevyhoví.

K tomu uvedlo, že státní občanství je definováno jako trvalý svazek (vztah) mezi fyzickou osobou a státem. Trvalost tohoto vztahu je dána plnou integrací takové osoby ve společnosti. Tato integrace je charakterizována vazbami rodinnými, sociálními, pracovními a v neposlední řadě i dodržováním právního řádu státu, jehož státní občanství chce taková osoba získat. Dle právní úpravy nabývání státního občanství České republiky nemusí být žadateli o oddělení státního občanství České republiky vyhověno ani za předpokladu, že všechny podmínky stanovené zákonem k udělení státního občanství České republiky splňuje. Splnění zákonem stanovených podmínek je pouze základním předpokladem pro vyhovění žádosti. Rozhodování o přijetí do státního svazku je v české právní úpravě ve sféře správního uvážení správního orgánu, jemuž je tato pravomoc svěřena. Na udělení státního občanství České republiky však není právní nárok. Takové rozhodnutí není v rozporu s Evropskou

úmluvou o státním občanství, k níž Česká republika přistoupila, ani s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána.

Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí rozklad. V rozkladu především namítl, že v odůvodnění není uvedeno, jaké skutečnosti a důkazy provedené ve správním řízení vedly Ministerstvo vnitra k rozhodnutí neprominout podmínku stanovenou v § 7 odst. 1 písm. b) zákona o státním občanství. Poukázal na to, že žalobce žije na území České republiky od roku 1994, nejprve studoval jazyk a následně úspěšně vystudoval lékařskou fakultu. Pracuje jako lékař a souběžně podniká v oboru soukromých zdravotnických zařízení, vědecky pracuje a přednáší na lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Plzni. V osobním životě našel v České republice partnerku, občanku České republiky, se kterou žije ve společné domácnosti a vychovávají společnou dceru. Žalobce se plně integroval do společnosti v České republice, převzal zvyky a hodnoty demokratické společnosti západního stylu a jeho současné životní postoje jsou v rozporu s hodnotami vyznávanými v Íránské islámské republice. Z toho také pramení jeho důvodné obavy z případné perzekuce nejen části rodiny žijící v Íránu, ale obavy se týkají i jeho samotného.

O rozkladu bylo rozhodnuto žalobou napadeným rozhodnutím ministra vnitra ze dne 15. 6. 2012, č.j. MV-56346-4/VS-2012 a to tak, že rozklad byl zamítnut. Ministr vnitra v rozhodnutí uvedl, že důvodem pro zamítnutí žádosti o oddělení státní občanství byla skutečnost, že žalobce požádal o prominutí splnění podmínky stanovené v § 7 odst. 1 písm. b) zákona o státním občanství. Uvedl, že v souvislosti s podaným rozkladem byly znovu posouzeny všechny skutečnosti a důkazy důležité pro rozhodnutí. Napadené rozhodnutí bylo řádně odůvodněno s tím, že jej nelze spojovat s projevem libovůle. Naopak se jedná o výsledek běžné rozhodovací praxe, kdy Ministerstvo vnitra přihlíží k různým okolnostem každého jednotlivého případu a v obdobných případech postupuje obdobně. Ve vztahu k celkové integraci žadatele na území České republiky ministr vnitra nepopírá, že žalobce zde žije již od roku 1994 a velmi kladně hodnotí jeho pracovní i rodinnou integraci, neboť jeho dcera i přítelkyně jsou státními občany České republiky. Ministr vnitra s poukazem na Evropskou úmluvu o státním občanství uvedl, že každý zúčastněný stát může stanovit podmínky pro naturalizaci, zejména pokud jde o integraci osob, které o přijetí do státoobčanského svazku žádají. Musí být zřejmé, že integrace takové osoby ve společnosti dosáhla vysokého stupně. Není tedy hodnoceno pouze formální plnění podmínek uvedených v zákoně o státním občanství, nýbrž je v rámci správního uvážení zkoumána existence skutečného vztahu této osoby k zemi, kde o přijetí do státního svazku usiluje. Udělení státního občanství České republiky na žádost fyzické osoby je výrazem svrchované státní suverenity. Není tedy pochyb o tom, že každý suverénní stát má právo stanovit podmínky, za kterých mohou fyzické osoby nabýt jeho státní občanství, a je zcela ve sféře volného uvážení dotčeného státu, zda cizinci bude státní občanství uděleno či nikoliv. Obdobný princip je obsažen v zákonných úpravách státního občanství i v ostatních zemích světa. Závěrem ministr vnitra zdůraznil, že na prominutí splnění kterékoliv podmínky, respektive na udělení státního občanství České republiky, není právní nárok.

Městský soud v Praze žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, přezkoumal v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán, a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. O věci přitom rozhodl bez jednání, neboť s tím oba účastníci řízení souhlasili, resp. nevyslovili ve stanovené lhůtě nesouhlas.

Městský soud v Praze věc posoudil takto:

Soud se ztotožnil s názorem žalobce a shledal, že žalobou napadené rozhodnutí, stejně jako rozhodnutí Ministerstva vnitra, jsou zcela nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů.

V dané věci není sporu o tom, že žalobce splňuje všechny podmínky pro udělení státního občanství, až na podmínku stanovenou v § 7 odst. 1 písm. b) zákona. Žalobce požádal o prominutí splnění této podmínky, avšak této jeho žádosti nebylo vyhověno.

Z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí ani z rozhodnutí Ministerstva vnitra však nelze zjistit žádné důvody, proč žalobci nebylo splnění citované podmínky prominuto. Oba správní orgány ve vztahu k této otázce pouze uvádějí určité obecné úvahy a zdůrazňují, že jde o otázku spadající do sféry správního uvážení. V žádném z rozhodnutí však nejsou uvedeny žádné konkrétní skutečnosti vztahující se k osobě žadatele, které by vedly správní orgány k závěru o tom, že žalobci splnění zákonné podmínky pro udělení státního občanství neprominout.

Jedinými konkrétními skutečnostmi vztahujícími se přímo k osobě žalobce, které jsou v některém ze správních rozhodnutí v tomto ohledu vůbec zmíněny, je třetí odstavec odshora na str. 3 rozhodnutí o rozkladu, kde ministr vnitra uvádí, že žalobce „zde žije již od roku 1994“ a že ministr vnitra u žalobce „velmi kladně hodnotí jeho pracovní i rodinnou integraci, neboť jeho dcera i přítelkyně jsou státními občany České republiky“. Vzhledem k tomu, že v úvaze týkající se neprominutí splnění podmínky dle § 7 odst. 1 písm. b) zákona o státní občanství jde o jediné konkrétní skutečnosti vztahující se k osobě žalobce, musí soud konstatovat, že takto formulované odůvodnění je vnitřně rozporné. Odůvodnění rozhodnutí totiž v zásadě působí tak, že žalobci nelze splnění podmínky pro udělení státního občanství prominout, neboť je zde plně integrován. Takto ovšem zcela jistě ministr vnitra neuvažoval. Je tedy zřejmé, že k závěru o tom, že žalobci nebude splnění podmínky dle § 7 odst. 1 písm. b) zákona o státním občanství prominuto, musel dospět na základě nějakých dalších úvah či skutečností, které však ve svém rozhodnutí neuvedl. Rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

Soud pak závěrem musí zdůraznit, že nijak nezpochybňuje postoj žalovaného, podle něhož se rozhodování o udělení státního občanství děje ve sféře správního uvážení a že na prominutí splnění podmínek či na udělení státního občanství není nárok. To však neznamená, že by správní orgány nebyly povinny v těchto případech svá rozhodnutí odůvodňovat. Pokud by mohla být rozhodnutí odůvodňována tak, jako v daném případě, tj. že žádosti o udělení státního občanství se nevyhovuje, protože tak správní orgán prostě rozhodl, pak by se skutečně otevřela cesta k naprosté libovůli. Úvahy správního orgánu, kterými se při svém rozhodování řídil, proto musí být vtěleny do písemného odůvodnění rozhodnutí, aby mohl účastník řízení, soud či případně i další osoby, které se obsahem rozhodnutí seznámí, zjistit, proč bylo v konkrétním případě postupováno tak, jak bylo postupováno, a zda správní orgán skutečně ve skutkově a právně obdobných případech rozhoduje stejně.

Vzhledem ke shora uvedenému soud žalobě vyhověl a napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Právním názorem, který soud vyslovil v tomto rozsudku, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). V dalším řízení bude zohledněna mj. i skutečnost, že zákon č. 40/1993 Sb. byl s účinností od 1. 1. 2014 zrušen zákonem č. 186/2013 Sb. Podle § 74 tohoto zákona přitom platí, že *řízení, která nebyla pravomocně ukončena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle dosavadních právních předpisů; pozbytí dosavadního státního občanství se pro udělení státního občanství České republiky nevyžaduje*. Fakt, že žalobce nesplňuje podmínky podle § 7 odst. 1 písm. b) dosavadního zákona o státním občanství, tak nebude hrát v dalším řízení žádnou roli.

Žalobce měl se svojí žalobou úspěch a náleží mu proto náhrada důvodně vynaložených a prokázaných nákladů řízení podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Tyto náklady spočívají v nákladech souvisejících se zastoupením advokátem podle vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve znění pozdějších předpisů za 2 úkony právní služby po 2100 Kč (za převzetí věci a sepsí žaloby), a 2 režijní paušály po 300 Kč. Celkem tedy činí náklady na právní zastoupení 4.800 Kč. K tomu se připočítává daň z přidané hodnoty ve výši 21 %, již je žalobcův advokát plátcem, ve výši 1008 Kč. Další náklady představuje zaplacený soudní poplatek ve výši 3.000 Kč. Proto soud přiznal žalobci právo na náhradu nákladů řízení ve výši 8.808 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 8. července 2014

JUDr. Ing. Viera Horčicová, v.r.
předsedkyně senátu